

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatszós petitor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hírde-
lést jutányosabban. Nyilvántartás: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Megélhetési viszonyaink.

Megkritizáltuk az eperjesi társadalmi állapokat, kritizáltuk a szintársulatot, a járdát, fürdőt, az utcák tisztátalanságát, a vízhiányt stb., de kritika nélkül hagytuk eddig a legfőbbbet: az eperjesi megélhetési viszonyokat. Mellőztük eddig a kritikát, számítva a viszonyok változására, mert egyes érdekcsoportokat kellemetlenül érinteni nem akartunk s mert lapunk iránya mindig a társadalmi békés együttélésnek a kifejezője akar lenni; de a mi sok, az sok, tovább hallgatnunk már mulasztás-számba megy, — mondjuk meg hát az igazat.

Eperjes város még csak néhány év előtt is híres volt olcsóságáról s most hírhedt lett drágasága miatt. A zsiradék, tojás, hüvelyesek, hús és a fűtőanyag ára oly rohamosan szökkent fel, a fűszer- és gyarmatárúk eperjesi árai és más város árai közt a különbség annyira észrevehető, hogy ezt már szó nélkül nem hagyhatjuk. A mészáros, hentes, pék és mindennemű kereskedő miért emelik nálunk az árakat s a társadalom, illetve hatóság miért nem törekedett eddig kifejezetten e helyzet megváltoztatására, azt ne vegyük most bonczkés alá, hanem csak konstatáljuk azon tény, hogy az üzleti világban a verseny egészségtelen. Nem azért egészségtelen, mintha a nagy verseny az árakat az üzleti világ megélhetésének veszélyeztetésével rendkívül apasztani igyekeznék — mely tisztességtelen verseny ellen szintén felszólalnánk — hanem azért, mert az üzleti világ a kartell elvét követi s az egyes üzletek az állandó vevő megtartására törekedni utalva nincsenek, hisz mindenik üzletember tudja, hogy az ő vevője máshol sem részesülhet előnyben s így neki céltalan volna megszokott bevásárlási forrását, elégedetlenségé-

daczára változtatni. Egyszóval egy semmivel sem indokolható kényszerhelyzetnek van a fogyasztó közönség kiszolgáltatva. E helyzetnek azonban változni kell, különben társadalmi zökkenésnek nézünk elébe.

Örömmel értesültünk, hogy mozgalom van keletkezében egy, különösen a szerény fizetésből élő tisztviselő-sereg érdekeinek istápolására. Mert hisz annak a szerény tisztviselőnek avagy az iparosnak szintén csak jól esik, sőt farsztó munkája után meg is kívánhatja, hogy például sovány mindennapi eledeléhez egy kis zsiradékot is adhasson. Miért ne kaphatná a megélhetési gondokkal küzdő ily család a zsiradékot épp oly árban, mint a katona-családok, mely utóbbiak szükségleteinek ellátását intézményük szerinti házi-kezelés és külön szerződésük biztosítja? Miért fizetnek például a katona-családok egy kiló zsirért 74 krajczárt s egy kiló húsért 42 krajczárt, holott az a polgári család a zsirt 96 krajczárjával, a marhahúst pedig 52 krajczárral fizeti?

Örömmel üdvözljük a fentebb jelzett mozgalmat, mely különösen városunk közönsége érdekeinek istápolására egy oly *fogyasztási szövetkezet* akar létesíteni, mely szövetkezet az árut a beszerzési áron adja majd a fogyasztó közönségnek. Ha e szövetkezet önzetlensége és humanitárius célja az alapszabályokban biztosítva lesz, csak áldást s gazdasági egyensúlyt fog létrehozni, s akkor a fogyasztó közönség támogatása sem fog elmaradni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

* A Kör igazgató-választmánya nov. 27-ikén népes gyűlést tartott *Tahy József* elnöke mellett. Az elnök igen melegen és szép szavakkal ecsetelte azt az örömet, a mit Körünk tagjai éreztek akkor, a mikor ő Felsege dr. *Berzeviczy Albertet*, Körünk szeretett

védnökét *vallás- és közoktatásügyi miniszterré* nevezte ki. Ennek az örömmel az elnökség táviratban is kifejezést adott, s az elnök előszóval is, a mikor ő Excelenciáját a törvényhatóság küldöttségileg üdvözölte. Az elnökség távirati üdvözlését ő Nagyméltósága az alábbi igen meleg, kitüntető leiratban köszönte meg:

Budapest, 1903. nov. 9.

Igen tisztelt Elnök úr!
A védnökségem alatti Eperjesi Széchenyi-kör nevében hozzám intézett megleghangú távirati üdvözlést hálás köszönetet mondva, van szerencsém tisztelettel felkérni igen tisztelt Elnök urat, méltóztassék köszönetemet a Széchenyi-kör tagjainak is tolmácsolni. Szívem szerinti kedves kötelességemnek fogom a jövőben is tartani, hogy éber figyelemmel kísérem buzgó tevékenységét a Széchenyi-körnek, a mely hazai köznevelődési intézményeink jelentősebbjei közé tartozik, a melyhez engem erős kötelek, az emlékeknek egész raja fűz. Szeretettel gondolok kedves Körünkre s új állásomban is mindig készséggel támogatandom nemes céljai elérésében.

Öszinte tisztelettel *Berzeviczy Albert.*

Az igazgató-választmány hálás köszönettel s nagy lelkesedéssel hallgatta a szeretettől áthatott levelet s örömmel, igaz köszönetének jegyzőkönyvében is kifejezést adott. Ezután az igazgató-választmány dr. *Wallentinyi Samu* titkár, és a zenezakválasztmány helyettes-elnöke *Faragó József* előterjesztése alapján tüzetesen foglalkozott azoknak a bajoknak, visszaéléseknek orvoslásával, melyek a Kör zeneestélyein előfordulnak. Hosszas eszmecsere után az igazgató-választmány határozatilag kimondotta, hogy

1. A Széchenyi-kör ezentúl *vendégjegyet* szigorúan csak nem Eperjesen lakó, tehát idegen vendégeknek ad; minden vendégjegy ára 1 korona. Az így befolyt összeget a Széchenyi-kör hiány nélkül beszoigáltatja a városi *szegény-alap* javára. A szereplők hozzátartozói a zenezakválasztmányi elnök útján díjtalanul kaphatnak vendégjegyet
2. A Széchenyi-kör ezentúl szigorúan ellenőrzi, hogy kis gyermekek, a kik nem tagjai a Körnek, a zeneestélyeken részt ne vehessenek.
3. A zeneestélyeken a testületi tagok csak az úgynevezett «paradicsomban» és a bejáratnál lévő I-ső számú ajtó mellett állhatnak, a II-ik és III-ik számú

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

DEÁK FERENCZRŐL.

— Emlékezés. — (Folytatás.)

Irtta: dr. Eötvényi Nagy Olivér.

Gyermekkoráról egyébként édes keveset tudunk. Igaza van Mikszáthnak, mikor azt mondja, hogy az öreg úr olyan masszív, kifomált, nehézkes alakban él a magyar nemzet emlékezetében, hogy szinte senki sem kívánsi a kis Deák Ferire. Hogyan, hát ilyen is volt? Hát nem mindig volt ő böles, előrelátó, higgadt? Hát nem mindig volt olyan flegmatikus, mint mikor nővérénél és sógoránál, Oszterhuber Józsefénél tartózkodott Pusztaszentlászlón 1863-ban és rablók törtek be a kastélyba? Akkortájt ez nem volt ritkaság. Somogy- és Zalamegyékben mindennaposok voltak a zsványlátogatások. Tehát Oszterhuberékat sem kimélték meg a haramiák s egy nyári estén a szobaleány lélekszakadva futott be Deákhoz, azzal a rémkialtással:

— Tekintetes úr, itt a híres Hajnal!

Deák egyedül ült a szobában, sógora még nem érkezett haza. A haramiák pisztolyt szegeztek rája s az egyik mogorván mordult rája:

— Hát maga az a híres Deák Ferencz, a kit mindenki emleget?

— Deák Ferencz én vagyok; de hogy híres-e, azt nem tudom.

— No, én meg Hajnal János vagyok Somogyból, ha hallotta már az úr a híremet — szolt a haramia bemutatkozása, várva, hogy az ő rettegett nevének az említésére mit csinál majd a megtámadott.

— Én biz' nem hallottam eddig még a nevét — mondá isteni nyugalommal Deák.

— No, hát majd most megismer. Mit keres itt? — Hát esztergályos-munkával foglalatokodom, nézze ezt az almát is én faragtam ki!

A rablót érdekelni kezdte a dolog, beszélgetésbe elegendett Deákkal, a ki nem vesztette el hidegvérét. Mikor pedig később sógorát kezdték sanyargatni, hogy adja elő pénztét, ő biztatta rokonait, hogy csak adják elő, a mi pénzüik van. Hajnal sóvár szemekkel nézett az öreg úr órájára, mire ő szó nélkül átadta azt a rablónak, de annak annyira imponált Deák flegmája, hogy hetykén vágta vissza:

— Tartsa meg az úr óráját, úgyis becsülettel adott oda mindent.

A megyéjében elvégzett középiskolai tanulmányok után a győri hírneves jogakadémiára került Deák, majd Pesten ügyvédi cenzurát tett, mint az ő korában minden jogvégzett köznemes fiú. Azután élete oly folyást vett, hogy az életrajzát olvasó szinte aggódással tekint a jövőjére: ily mindennapi pályafutás vezethet-e oly tűnemenyes magaslatra, mint a hova ő jutott?

A szülővármegyéjében lett tiszti ügyész, akkori elnevezés szerint árvák ügyvédje, majd árvaszéki jegyző. E közben betöltötte 30-ik évét. És most egyszerre,

váratlanul, oly változás állott be pályáján, mely jövőjének egészen más irányt adott.

1832-ben kezdődött Pozsonyban az az országgyűlés, a melynek korszakalkotó működése már az 1848-iki nagy alkotások fényét vetette előre. 1825-től kezdve forrongott már minden. A nemzet, kivált pedig annak műveltebb rétegei, reformok után vágyódtak. Érezték az emberek, hogy az elavult, ósdi világfelfogásnak, a hatásukat és életerejüket vesztett eszméknek a helyébe újabb áramlatoknak, újabb világnézetnek kell jönnie. A rendiség korlátai közt élő magyar nemzet fiai is tudatára ébredtek annak, hogy a modern alkotmány- és magánjogi eszméknek előbb-utóbb diadalt kell ülniök. De mindez a nagy szellemi harc évtizedek munkája volt s ekkor, 1832–33-ban még nem gondoltak az alkotmány reformjára, a rendi országgyűlés eltörlésére, hanem a nagy átalakulások útját a magánjogi törvényhozásban akarták előkészíteni, igen helyesen, mert hisz érezték, hogy azt az országot, mely a tulajdon- és vagyoni jog, az öröklési intézmény s általában a civilis téren már átalakult, könnyebb lesz a közjogi újjaszületésre is megnyerni.

A jobbágyok védelme, azok szabad költözködése, anyagi fellendítése, az úrbéri kötések, a vérségbeliek közt teendő örökösödési osztály stb. az 1832–36-iki országgyűlés fontos tárgyát képezte. Találón jegyzi meg Csengery Antal, hogy «a parlamenti kormányrendszer kivételével, mely a negyvenes évek kezdeményezése hazánkban, az 1832–36-iki országgyűlésen

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Flófizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyúlter: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pótcza 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Megélhetési viszonyaink.

Megkritizáltuk az eperjesi társadalmi állapotokat, kritizáltuk a szintársulatot, a járdát, fürdőt, az utcák tisztátalanságát, a vízhiányt stb., de kritika nélkül hagytuk eddig a legfőbbet: az eperjesi megélhetési viszonyokat. Mellőztük eddig a kritikát, számítva a viszonyok változására, mert egyes érdekcsoportokat kellemetlenül érinteni nem akartunk s mert lapunk iránya mindig a társadalmi békés együttélésnek a kifejezője akar lenni; de a mi sok, az sok, tovább hallgatunk már mulasztás-számba megy, — mondjuk meg hát az igazat.

Eperjes város még csak néhány év előtt is híres volt olcsóságáról s most hírhedt lett drágasága miatt. A zsiradék, tojás, hüvelyesek, hús és a fűtőanyag ára oly rohamosan szökkent fel, a fűszer- és gyarmatárúk eperjesi árai és más város árai közt a különbség annyira észrevehető, hogy ezt már szó nélkül nem hagyhatjuk. A mészáros, hentes, pék és mindennemű kereskedő miért emelik nálunk az árakat s a társadalom, illetve hatóság miért nem törekedett eddig kifejezetten e helyzet megváltoztatására, azt ne vegyük most bonczkés alá, hanem csak konstatáljuk azon tény, hogy az üzleti világban a verseny egészségtelen. Nem azért egészségtelen, mintha a nagy verseny az árakat az üzleti világ megélhetésének veszélyeztetésével rendkívül apasztani igyekeznék — mely tisztességtelen verseny ellen szintén felszólalnánk — hanem azért, mert az üzleti világ a kartell elvét követi s az egyes üzletek az állandó vevő megtartására törekedni utalva nincsenek, hisz mindenik üzletember tudja, hogy az ő vevője máshol sem részesülhet előnyben s így neki céltalan volna megszokott bevásárlási forrását, elégedetlensége

daczára változtatni. Egyszóval egy semmivel sem indokolható kényszerhelyzetnek van a fogyasztó közönség kiszolgáltatva. E helyzetnek azonban változni kell, különben társadalmi zökkenésnek nézünk elébe.

Örömmel értesültünk, hogy mozgalom van keletkezében egy, különösen a szerény fizetésből élő tisztviselő-sereg érdekeinek istápolására. Mert hisz annak a szerény tisztviselőnek avagy az iparosnak szintén csak jól esik, sőt farsztó munkája után meg is kívánhatja, hogy például sovány mindennapi eledeléhez egy kis zsiradékot is adhasson. Miért ne kaphatná a megélhetési gondokkal küzdő ily család a zsiradékot épp oly árban, mint a katona-családok, mely utóbbiak szükségleteinek ellátását intézményük szerinti házi-kezelés és külön szerződésük biztosítja? Miért fizetnek például a katona-családok egy kiló zsirért 74 krajczárt s egy kiló húsért 42 krajczárt, holott az a polgári család a zsirt 96 krajczárjával, a marhahúst pedig 52 krajczárral fizeti?

Örömmel üdvözljük a fentebb jelzett mozgalmat, mely különösen városunk közönsége érdekeinek istápolására egy oly *fogyasztási szövetkezetet* akar létesíteni, mely szövetkezet az árut a beszerzési áron adja majd a fogyasztó közönségnek. Ha e szövetkezet önzetlensége és humanitárius célja az alapszabályokban biztosítva lesz, csak áldást s gazdasági egyensúlyt fog létrehozni, s akkor a fogyasztó közönség támogatása sem fog elmaradni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

* A Kör igazgató-választmánya nov. 27-ikén népes gyűlést tartott *Tahy József* elnöke mellett. Az elnök igen melegen és szép szavakkal ecsetelte azt az örömet, a mit Körünk tagjai éreztek akkor, a mikor ő Felsége dr. *Berzeviczy Albertet*, Körünk szeretett

védnökét *vallas- és közoktatásügyi miniszterré* nevezte ki. Ennek az örömmek az elnökség táviratban is kifejezést adott, s az elnök előszóval is, a mikor ő Excelenciáját a törvényhatóság küldöttségileg üdvözölte. Az elnökség távirati üdvözlését ő Nagyméltósága az alábbi igen meleg, kitüntető leiratban köszönte meg:

Budapest, 1903. nov. 9.

Igen tisztelt Elnök úr!

A védnökségem alatti Eperjesi Széchenyi-kör nevében hozzám intézett megleghangú távirati üdvözléért hálás köszönetet mondva, van szerencsém tisztelettel felkérni igen tisztelt Elnök urat, méltóztassék köszönetemet a Széchenyi-kör tagjainak is tolmácsolni. Szívem szerinti kedves kötelességemnek fogom a jövőben is tartani, hogy érdeklődéssel figyelemmel kísérem buzgó tevékenységét a Széchenyi-körnek, a mely hazai köznevelődési intézményeink jelentősebbjei közé tartozik, a melyhez engem erős kötelek, az emlékeknek egész raja fűz. Szeretettel gondolok kedves Körünkre s új állásomban is mindig készséggel támogatandom nemes céljai elérésében.

Öszinte tisztelettel *Berzeviczy Albert.*

Az igazgató-választmány hálás köszönettel s nagy lelkesedéssel hallgatta a szeretettől áthatott levelet s örömeinek, igaz köszönetének jegyzőkönyvében is kifejezést adott. Ezután az ig.-választmány dr. *Wallentinyi Samu* titkár, és a zenezakválasztmány helyettes-elnöke *Farago József* előterjesztése alapján tüzetesen foglalkozott azoknak a bajoknak, visszaéléseknek orvoslásával, melyek a Kör zenezestélyein előfordulnak. Hosszas eszmecsere után az igazgató-választmány határozatilag kimondotta, hogy

1. a Széchenyi-kör ezentúl *vendégjegyet* szigorúan csak nem Eperjesen lakó, tehát idegen vendégeknek ad; minden vendégjegy ára 1 korona. Az így befolyt összeget a Széchenyi-kör hiány nélkül beszoigáltatja a városi *szegény-alap* javára. A szereplők hozzátartozói a zenezakválasztmányi elnök útján díjtalanul kaphatnak vendégjegyet
2. A Széchenyi-kör ezentúl szigorúan ellenőrzi, hogy kis gyermekek, a kik nem tagjai a Körnek, a zenezestélyeken részt ne vehessenek
3. A zenezestélyeken a testületi tagok csak az úgynevezett *paradicsomban* és a bejáratnál lévő I-ső számú ajtó mellett állhatnak, a II-ik és III-ik számú

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

DEÁK FERENCZRŐL.

— Emlékbeszéd. — (Folytatás.)

Irta: dr. *Eötvényi Nagy Olivér.*

Gyermekkoráról egyébként édes keveset tudunk. Igaza van Mikszáthnak, mikor azt mondja, hogy az öreg úr olyan massiv, kifomált, nehézkes alakban él a magyar nemzet emlékezetében, hogy szinte senki sem kíváncsi a kis Deák Ferire. Hogyan, hát ilyen is volt? Hát nem mindig volt ő böles, előrelátó, higgadt? Hát nem mindig volt olyan flegmatikus, mint mikor nővérénél és sógoránál, *Oszterhuber József*éknél tartózkodott Pusztaszentlászlón 1863-ban és rablók törtek be a kastélyba? Akkortájt ez nem volt ritkaság. Somogy- és Zalamegyékben mindennaposok voltak a zsványlátogatások. Tehát *Osztterhuber*ékat sem kimélték meg a haramiák s egy nyári estén a szobaleány lélekszakadva futott be Deákhoz, azzal a rémkiáltással:

— Tekintetes úr, itt a híres Hajnal!

Deák egyedül ült a szobában, sógora még nem érkezett haza. A haramiák pisztolyt szegeztek rája s az egyik mogorván mordult rája:

— Hát maga az a híres Deák Ferencz, a kit mindenki emleget?

— Deák Ferencz én vagyok; de hogy híres-e, azt nem tudom.

— No, én meg Hajnal János vagyok Somogyból, ha hallotta már az úr a híremet — szolt a haramia bemutatkozása, várva, hogy az ő rettegett nevének az említésére mit csinál majd a megtámadott.

— Én biz' nem hallottam eddig még a nevét — mondá isticni nyugalommal Deák.

— No, hát majd most megismer. Mit keres itt? — Hát esztorgályos-munkával foglalatokodom, nézze ezt az almát is én faragtam ki!

A rablót érdekelni kezdte a dolog, beszélgetésbe eleyedett Deákkal, a ki nem vesztette el hidegvérét. Mikor pedig később sógorát kezdték sanyargatni, hogy adja elő pénzét, ő biztatta rokonait, hogy csak adják elő, a mi pénzüik van. Hajnal sóvár szemekkel nézett az öreg úr órájára, mire ő szó nélkül átadta azt a rablónak, de annak annyira imponált Deák flegmája, hogy hetykén vágta vissza:

— Tartsa meg az úr óráját, úgyis becsülettel adott oda mindent.

A megyéjében elvégzett középiskolai tanulmányok után a győri hírneves jogakadémiaára került Deák, majd Pesten ügyvédi cenzurát tett, mint az ő korában minden jogvégzett köznemes fiú. Azután élete oly folyást vett, hogy az életrajzát olvasó szinte aggódással tekint a jövőjére: ily mindennapi pályafutás vezethet-e oly tüneményes magaslatra, mint a hova ő jutott?

A szülővármegyéjében lett tiszti ügyész, akkori elnevezés szerint árvák ügyvédje, majd árvaszéki jegyző. E közben betöltötte 30-ik évét. És most egyszerre,

váratlanul, oly változás állott be pályáján, mely jövőjének egészen más irányt adott.

1832-ben kezdődött Pozsonyban az az országgyűlés, a melynek korszakalkotó működése már az 1848-iki nagy alkotások fényét vetette előre. 1825-től kezdve forrongott már minden. A nemzet, kivált pedig annak műveltebb rétegei, reformok után vágyódtak. Érezték az emberek, hogy az elavult, ósdi világfelfogásnak, a hatáskukat és életerejüket vesztett eszméknek a helyébe újabb áramlatoknak, újabb világnézetnek kell jönnie. A rendiség korlátai közt élő magyar nemzet fiai is tudatára ébredtek annak, hogy a modern alkotmány- és magánjogi eszméknek előbb-utóbb diadalt kell ülniök. De mindez a nagy szellemi harc évtizedek munkája volt s ekkor, 1832-33-ban még nem gondoltak az alkotmány reformjára, a rendi országgyűlés eltörlésére, hanem a nagy átalakulások útját a magánjogi törvényhozásban akarták előkészíteni, igen helyesen, mert hisz érezték, hogy azt az országot, mely a tulajdon- és vagyoni jog, az öröklési intézmény s általában a civilis téren már átalakult, könnyebb lesz a közjogi újjászületésre is megnyerni.

A jobbágyság védelme, azok szabad költözködése, anyagi fellendítése, az úrbéri kötések, a vérségbeliek közt teendő örökösödési osztály stb. az 1832-36-iki országgyűlés fontos tárgyát képezte. Találón jegyzi meg *Csengery Antal*, hogy «a parlamenti kormányrendszer kivételével, mely a negyvenes évek kezdeményezése hazánkban, az 1832-36-iki országgyűlésen

ajtó és az állami tanítónőképző ülőhelyei mellett levő tér a rendes tagoknak lesz fentartva.

Ezután az igazgató-választmány a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének decz 6-ikán tartandó közgyűlésére képviselőül dr. Horváth Ödönt és a Kör titkárát kérte fel, illetőleg küldte ki. Örömmel és köszönettel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter 60 koronát adományozott a Körnek népkönyvtári könyvszekrényekre. Lelkesedéssel hagyta jóvá a igazgató-választmány a zene- és képzőművészeti szakválasztmány azon tervét, hogy májusban műkiállítás rendez a Kör helyiségeiben. Több kisebb folyó-ügy elvégzése és az új tagok felvétele után a gyűlés az elnök lelkes éltesével véget ért.

Az Eperjesi Széchenyi-kör bártfavidéki választmánya nov. 27-ikén d. u. 4 órakor Bártfán a gimnáziumi épületben közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés a november 20—21-ikén tartott, vetítéssel kapcsolatos előadás jövedelméről. 2. A bizottságilag megállapított alapszabály, munka- s ügyrend bemutatása és a könyvtár állapotáról szóló jelentés. 3. A könyvtárszabályzat bemutatása és a könyvtár állapotáról szóló jelentés. 4. Jelentés a pénztár állapotáról. 5. Könyvtáros-választás. 6. A működés megindítása. 7. Esetleges indítványok.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány decz. 2-iki háziestjének műsora:

1. LEONCAVALLO: **Ábránd** a «Bajazzo» cz. operából. Előadja: Kohout Lipót karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara.
2. a) GIORDAN: «Caro mio ben»;
b) GOLDSMIEDT: «Járom a pusztán gyász utamat». Énekli a Kör vendége: *Ladányi Béla dr.-né* úrnő.
3. **Régi magyar dalok.** Előadja *Alexi* zenekara.
4. **Monolog.** Előadja a Kör vendége: *Arányi Dezső* úr.
5. **Régi magyar dalok.** Előadja *Farkas Sándor* zenekara.
6. MEYERBEER: **Ária** a «Profétá»-ból. Énekli a Kör vendége: *Ladányi Béla dr.-né* úrnő.
7. MOREY: **Hiawatha.** Amerikai idyll. Előadja: Kohout Lipót karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara.

Követhető háziesték: Decz. 9.: Felolvasás. Decz. 16.: Zeneesté.

SZINHAZ.

Vége a téli szezonnak! Bezárulnak a színház kapui!... A mint így végig tekintünk a lefolyt cikluson, elmondhatjuk, hogy volt részünk jó előadásban, de volt részünk gyöngében is. Láttunk jó darabokat, de adtak férczműveket is. Mi magunk pedig szigorú, de igazságos kritikusi igyekeztünk lenni a szereplőknek és direktornak egyaránt. Sine ira et studio. Minden érdek nélkül mondtuk el azt, a mit igaznak tartottunk. Nem vezetett sem ellenérzés, sem rokonszenv. Azért tehát béke velünk! Öszinte szívvel mondjuk, hogy a társaságnak azokat az erőit, kiket kritikáinkban

találjuk elhívta magvait majdnem mindannak, a mit a kedvező időjárás az 1848. év tavaszán megértelt. Ezekkel a kérdésekkel foglalkozott a rendek gyűlése, midőn Zalamegye egyik követe, Deák Antal, betegeskedése miatt 1833-ban kénytelen volt állását otthagyni. Kollegái sajnálkoztak derék bajtársuk távozásán, de ő megvigasztalta őket: «Küldök helyemben olyan fiatal embert, kinek kisujjában több tudománya és képessége van, mint az én egész valómban», mondá Deák Antal s midőn Deák Ferencz néhány hónapig munkálkodott a tekintetes karok és rendek között, akkor már érezte mindenki, hogy Antal bátyja nem becsülte túl az őscse képeit.

Tehát az 1832—36-iki országgyűlésnek csakhamar vezetőalakja lett őt. Tudását, széleskörű olvasottságát, de a mellett szilárd jellemét mindenki elismerte, úgy, hogy a parlamenti küzdők sorában, az akkori ellenzéken csakhamar mindenki meghódolt előtte. Pedig nem kereste a szereplést, sőt kitért előle. Józán fel fogása került minden feltűnést. De a közbizalom elől nem tartotta illendőnek meghátrálni s ha hozzája fordultak tanácsért, megadta azt szellemi fölényének éreztetése nélkül. Az ő ismeretei már akkor messze meghaladták a magyar Corpus Juris foliánsait, pedig bizony korának legtöbb férfai alig ismerték a külföld nagy államférfiainak, jogászainak, történészeinek, bölcselőinek a műveit, a melyeket azonban az ő józán judiciuma már mind feldolgozott s lehetőleg értékesített is hazája javára.

(Folyt. köv.)

mint tehetséges és törekvő tagokat dícsértünk meg, igaz szeretettel várjuk vissza. A többieknek pedig kisebb színpadokon kívánunk boldogulást!

Az utolsó hétről szóló beszámolóink a következők:

Szombaton dr. Fényes Samu kassai hírlapírónak «Kurucz Feja Dávid» című történelmi színművét adta elő a színtársulat. E darab a XVII-ik század végén, Kassán és Eperjesen történik, abban az időben, midőn Thököli Imre a magyar nemzeti önállóság és a protestánsoknak törvényileg elismert, de annyiszor megtámadott ügye érdekében védőtegyvert volt kénytelen ragadni, s midőn a sötétlelkű olasz Caraffa, Felsőmagyarország császári főgenerálisa, itt Eperjesen és az egész Felvidéken bitóra és börtönbe hurcoltatta a jó magyaroknak és protestánsoknak ezreit. Az egész darabot ily hazafias szellem lengi át, s ennek köszönhető, hogy azt egész Magyarországon mindenütt színehozták. Színeszeink igyekezettel állották meg helyüket s így a darab elég jó előadásban részestült, bár a színpad kicsinyisége és a díszletek hiányossága miatt az előadás veszített szépségéből. A szereplők közül jók voltak: *Pápai Antal* a cím szerepben, *Szell Gizella*, mint Feja Dávid neje, *B. Polgár Fani*, mint Feja édesanyja, *F. Lányi Irma*, mint Ráskayné (másképp Tábori Örsze) és *Batosi Endre*, mint Caraffa.

Vasárnap ugyanezen darabot, hétfőn pedig «A drótos tót»-ot ismételték meg kisebb számú közönség előtt.

Keddén *Batosi Endre* rendezői jutalomjátékául «Obrenovics Sándor» látványos színművet játszották. Szerzője: Kerekes (Pungur) Mihály. E darabon meg látszik, hogy szerzője azokat az 1903. júniusban a belgrádi konakban előfordult véres eseményeknek közvetlen hatása alatt írta s nem igen számíthatott arra, miszerint műve maradandóbb becses fog birni. Sajnáljuk, hogy színészeink ily darab megtanulására fordítják tehetőségüket és idejüket; szívesebben látunk a színpadon régiebb, habár ismert, mint ily gyöngye színdarabokat. Az előadás maga is meglehetősen vonatott volt, bár kiállításra szép. Említést érdemelnek a szereplők közül: *Szell Gizella*, mint Masin Drága (a későbbi királyné), *Nagy Sándor*, mint Lunyevicza Nikodém, *Papir*, mint Popovics őrnagy, és *Szentés János*, mint Markovics Czinczár miniszterelnök, úgy *Batosi*, mint Györgyovics. Táboriúknak ajánljuk, hogy tréfáit jobban válogassa meg és kerülje a vastag élceket.

Szerdán új darabot mutattak be; Martos Ferencz «Simonyi őbester»-ét. A vígjáték Franciaországban táborozó magyar huszárezredet mutat be, 1805-ben. A hadi tetteiről hírneves Simonyi ezredes Mareigny városba vezeti ezredét hol e híre páni rettegés tölti el a város előjáróságát s pipogya férfait. Annál jobban örvendeznek azonban a gavallér magyar huszárszettek jövetelének a városbeli szép asszonyok s egyikük, Des Tournelles Louise marquise (F. Lányi Irma) vállalkozik arra is, hogy a vadállatnak kihíresztelt Simonyi ezredes magához szállásoltatja s visszatartja a kegyetlenkedéstől. A női raffineriával kiesztelt haditerv be is válik; Simonyi és tisztjei teljesen a nők hatalmába kerülnek, elpuhulnak s már-már a hadvezetéség Simonyit visszarendelni készül, a mikor kiderül, hogy a tréfából komoly dolog lett, a mennyiben a marquise és a daliás Simonyi halálosan egymásba szeretnek s szépséges hölgyét haza is viszi az őbester Magyarországra feleségnek. Nehány szellemes dialógtól s kedves epizód-jelenettől eltekintve, eléggé vonatott alkotás ez a vígjáték s felette gyenge is volt a hatása. Igaz, hogy kifáradt színészeink sem képesek már a kihasználható részeket érvényesíteni s kellemetlen zökkenések mellett ment a darab. Szép és rokonszenves volt *F. Lányi Irma*. Partnere *Pápai* (Simonyi őbester) kezdettől fogva elejtette hálás szerepét. *Szentés, Krémer, Ferenczy, Tábori* adtak némi eleven színt az összejátéknak. *Nagy Sándor* sem esett kifogás alá.

Csütörtökön a *Ferenczy-pár* jutalomjátékául telt házban adták a «Fokról-fokra» című énekes életképet. A közönség jóhiszeműségével való visszaélés az igazgatótól, hogy avult régiségeket, gyengébbnél gyengébb darabokat tűz ki minden jutalomjátéknál, a melyekre a jutalmazandó iránt való tekintettel többen megjelennek s csak boszankodás minden ilyen előadás. A csütörtöki estén sokat tapsoltak a jutalmazott színész-párnak és tetszettek a Tarka-színpad apróságai is.

Pénteken leszállított árú előadásként «Kurucz Feja Dávid» került — immár harmadszor — színre. A földszinten, a másod- és harmademeleten a közönség majdnem az összes helyeket megtöltötte; annál kevesebben voltak a páholyokban és az erkélyen; pedig ez a hazafias, magyaros darab megérdemelte volna, hogy az erkély- és páholy-publikum is nagyobb számban nézze meg azt.

Szombaton a «Boszorkányvár» cz. operette ment *Tábori Emil* jutalomjátékaként

Vasárnap délután gyermekelőadás volt, melyen «Az ezer-egy éj» című látványos tündérdarabot adták. Este pedig utolsó és búcsúelőadásként «A boszorkányvár» került színre.

HIREK.

* **Templomszentelés.** Felsőtvaroszczi községben a gör. kath. fatemplom, rozogása miatt szinte életveszélyes volt. A híveknek már régóta leghőbb óhaját képezte, hogy az új templomot mielőbb felépíthessék. A hitközség és a hívek felette nagy szegénysége miatt ez alig vált volna tényre, ha Gojdics János kerületi esperes, kruzlyói és Petrik Aurél tvaroszczi lelkészek hozzá nem látnak a hívek óhaját megvalósításához. A járási hatóság hathatós támogatása mellett, részint egyesek nagylelkű adományaiból, részint pedig országos könyörödmánygyűjtés útján oly szép összeget sikerült összerakni, hogy a templom építését megkezdheték, melyet most rendeltetésének át is adtak. Nov. 8-ikán volt a megáldási ünnep, melyen nagyszámú hívő s számos vendég vett részt. A szertartás megkezdése előtt az oltár háta mögött a falban külön e czélra készített mélyedésben elhelyezték az alapító-okmányt, melyet Gojdics János esperes, Petrik Aurél tvaroszczi lelkész, Szakmáry Géza járási főszolgabíró, Fröde Pál építővállalkozó, három bártfai mester, kik a templomon dolgoztak, a felsőtvaroszczi községi bírós a hitközségi gondnoksági tagok irtak alá előzetesen. Ennek megtörténte után kezdetét vette az egyházi szertartás, melyet Gojdics János esperes vezetett nagy papi segédlettel. Az ünnepi szentbeszédet Sztuljakovics Mihály lelkész tartotta. A szertartás befejeztével az esperes lelkes szavakkal adta át a templomot a hívőknek. A szertartás után az intelligens közönség Alsőtvaroszczi ment, hol Petrik Aurél lelkész vendégszerető házában lakoma volt.

* **Oltárszentelés Nagysároson.** Nov. 15-ikén volt a nagysárosi róm. kath. templomban, midőn a hívek adományából felépített gyönyörű nagy oltárt és a *Máthé József és neje*, úgyszintén *Szedlák János és neje* költségén felállított Szt.-Anna-oltárt felszentelték. A nagy oltár több mint 4000, a kisebb pedig 1000 koronába került. Az ünnepélyen *Pletényi E.* és *Kozora E.* kanoonok Kassáról és számos más lelkész jelent meg. A felszentelést *Korányi A.* bártfai apát végezte megható beszéd kíséretében, melyben a hívek s különösen az említett két elagott házaspár áldozatkészségét kiemelte. Az egyházi ünnepély után a plébánián, úgyszintén Máthéknál nagy ebéd volt a nap tiszteletére.

* **Kormányképviselő kirendelése.** A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1883. XXX. t.-cz. alapján a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület főhatósága alá tartozó késmárki, szépséglői, rozsnói és rimaszombati főgimnáziumokra nézve *Dunay Ferencz* besztercebányai kir. főigazgatót; az eperjesi evang. főgimnáziumra nézve *Szieber Ede* kassai tanker. kir. főigazgatót; a nyiregyházi főgimnáziumra nézve pedig *Géresi Kálmán* debreczeni tankerületi főigazgatót ezen középiskoláknak meglátogatásával és azoknak az áll. főfelügyelet gyakorlásával az 1903/4. tanévre megbízta.

* **Aranymenyegző.** *Dubsky Imre*, az eperjesi kaszinó régi buzgó alkalmazottja, november 24-ikén aranymenyegzőjét ünnepelte, nejevel szül. *Jaskóczy Mária*val. A derék munkás házaspárnak sokan kívántak szerencsét a szép családi ünnep alkalmából.

* **Szieber Ede** kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató nov. 24-ikén Eperjesre érkezett s több napig körünkben időzik, a mennyiben a kir. kath. és a koll. evang. főgimnáziumban a szokásos ellenőrző látogatást foganatosítja.

* **Gyász hír.** Dr. *Imre László*, ügyvéd, Sárosvm. törvényhat. biz. tagja, hosszas és kínos szenvedés után nov. 22-ikén Eperjesen elhunyt. Halála őszinte részvétet keltett társadalmunkban. Bártfán is működött mint gyakorló-ügyvéd, de a pusztító kór, mely őt most, életének java idejében sírba vitte, nem sokáig engedte, hogy munkálkodjék. Temetése nagy részvét mellett nov. 24-ikén ment végbe Eperjesen.

* **Halálozás.** Nov. 24-ikén hunyt el élete 15. évében *Csarnogurszky Anna* VIII o. növendék Eperjesen.

* **Jogász-táncszestély.** Az eperjesi jogakadémia ifjúsága december 12-ikén, szombaton, műkedvelői műsorral egybekötött táncszestélyt rendez. Ezen estélyre most folynak az előkészületek s a program előreláthatólag érdekes és a táncszestély látogatott lesz.

* **Névváltoztatások.** *Verbóvski József* eperjesi lakos, városi ígató, családi nevének *Verbóczy*-re; úgy *Goldstein Zsigmond* eperjesi illetőségű, buziási lakos

vezetéknevének Erzsébet és Júlia sok családi nevelő-ügyminiszter: n

* **Pót-érett** közoktatásügyi és a pozsonyi érettségi vizsga *Mátyás* eperjes

* **Az eperjesi** *Semsey* nov. 27-ikén Ez alkalommal választmány elháróderbergi vastüdítő állomás sebesült harcos stúli. Az orvos dr. Lakner Á. betegdítő áll. Antal választm. Beláné és dr. meg. A beteg elvégzése pe

* **Angol, rum-külön** *guerriájában* k

* **Nyilván** Sárosvarmegye 20 korona ke már több éve juttatni. Midő nyugtázom, a emberbarátnal leghálásabb k

* **Czigány** zeneestjének versenye. Öre versenyek ren magyar zenét érdeklődés, be bennünket, h képezi e vers a klasszikus lesztéséről set

* **Szeren** több résztve zergét és egy vadászt a vad főherczeg avá összesen tize

* **A bárt** délután tartó elnökléte alar megjelent, sz elnököt azo asszonya Má ságának elist ülés megnyit vén az elnök okmányt az tagoknak a a választmán azok tovább

Bárdossy Je szobor tárg. olvasta fel. éves jubileu

január 9-ike érdekesnek elnök tartja pedig a vá

húszéves m a bártfai tá adást rende prólogja ek egylet nem a szegény özvegyekne 50 kor-val mint minde Végül Ará felkéri, ho

operette ment

volt, melyen
darabot adták.
A boszorkány-

vezetéknevének *Gondá-ra*; valamint kiskorú *Klein Ilona*,
Erzsébet és Júlia fegyverneki illetőségű, eperjesi lako-
sok családi nevének *Kis-re* kért átváltoztatását a bel-
ügyminiszter megengedte.

* **Pót-érettségi vizsgálatok.** A m. kir. vallás- és
közoktatásügyi miniszter a decemberben az eperjesi
és a pozsonyi ág. ev. főgimnáziumban megtartandó pót-
érettségi vizsgálatokra kormányképviselőül dr. *Szlávik*
Matyás eperjesi theol. dékán-tanárt nevezte ki

* **Az eperjesi Vöröskereszt-főkegyelet** választ-
mánya *Semsey Adolfné* és *Taly József* elnöke alatt
nov. 27-ikén ülést tartott a vármegyeház kistermében.
Ez alkalommal több folyó-ügy elintézése után a vá-
lasztmány elhatározta, hogy mozgósítás esetén a kassa-
oderbergi vasút helybeli állomási épületében beteg-
üdítő állomást állít fel. Itt tizenkét súlyosan meg-
sebesült harcos fog ápolásban és ételmezésben részes-
ülni. Az orvosi teendőket ellátására a választmány
dr. *Lakner Árpád* városi főorvost kérte fel, míg a
betegüdtető állomás vezető bizottságába elnökül *Úsz*
Antal választmányi tagot, tagokul pedig özv. *Görgey*
Béla és dr. *Schmidt Gyuláné* vál. tagokat választotta
meg. A beteg katonák állapotáról szóló tudósítások
elvégezésére pedig *Kösch Árpád* pénztárost kérte fel.

* **Angol, kínai, orosz tea- s valódi jamaikai**
rum-különlegességek *Pálesch Árpád dro-*
geriájában kaphatók.

* **Nyilvános nyugta és köszönet.** *B. L.* úr a
Sárosvármegyei Jót. Nőegylet *Erzsébet-árvaháza* javára
20 korona kegyes-adományt szíveskedett — úgy, mint
már több éven át, ezidén is — az egylet pénztárába
juttatni. Midőn ezt az adományt ezennel nyilvánosan
nyugtázom, a magát megnevezni nem óhajtó nemesszívú
emberbarátnak a Sárosvárm. Jót. Nőegylet nevében
leghálásabb köszönetet mondok. Eperjes, 1903. nov. 23.

Kösch Árpád s. k., pénztáros.

* **Czigány-verseny.** A Széchenyi-kör decz. 2-iki
zeneestéjének érdekes része lesz az eperjesi két zenekar
versenye. Örömmel vesszünk erről tudomást, mert ily
versenyek rendezésében egyik módját látjuk a mi sajátos
magyar zenénk ápolásának s a magyar zene iránti
érdeklődés ébrentartásának. E jóleső érzés tölt el
bennünket, hogy éppen a Széchenyi-köri zeneestének
képezi e verseny egyik pontját, mert e zeneestéknek
a klasszikus zene művelése mellett a magyar zene fej-
lesztéséről sem szabad megfeledkezni.

* **Szerencsés vadász.** *Szinyei Merse Félix* leg-
utóbb résztvett a kolozsvár-vidéki vadászaton s öt
zergét és egy medvét ejtett el. A szerencsés és ügyes
vadász a vadászaton szintén résztvett *József Ferdinánd*
főherceg avatta fel ebből az alkalomból. A vadászaton
összesen tizenhárom zerge és két medve esett el.

* **A bártfai Vöröskereszt-főkegyelet** nov. 12-ikén
delután tartotta választmányi ülését *Taly Istvánné*
elnöke alatt. Az ülésen a választmány teljes számban
megjelent, szívélyes ovációban részesítvén az illusztris
elnököt azon alkalomból, hogy az egylet fővédő-
asszonya *Mária Valéria* főhercegnő, érdemes munká-
ságának elismeréséül, díszokmányt nyújtott ki. Az
ülés megnyitása után *Arányi Dezső* titkár megemlékez-
vén az elnökő kiváló érdemeiről, átnyújtotta a dísz-
okmányt az elnökőnek, a ki köszönetet mondván a
tagoknak a megjelenésért, az eddigi elért eredményt
a választmány és titkár buzgóságának tulajdonítja, kérve
azok további közreműködését. Ezután a titkár dr.
Bárdossy Jenő főispánnak a bártfa-fürdői Erzsébet-
szobor tárgyában a választmányhoz intézett átiratát
olvasta fel. Az ülés további folyamán az egylet húsz-
éves jubileumi ünnepségéről határoztak. Az ünnepség
január 9-ikén lesz, a mely programjában felette
érdekesnek ígérkezik. *Rhody Alajos* polgármester al-
elnök tartja az ünnepi beszédet, *Arányi Dezső* titkár
pedig a választmány megbízásából megírja az egylet
húszéves működésének történetét. A delutáni órákban
a bártfai társaság tagjaiból álló műkedvelők színelő-
adást rendeznek, a melyet dr. *Glück Jónás* ügyvéd
prólogia előz meg. Ezután közcacsora és táncz. Az
egylet nem feledkezett meg a szegényeiről sem. 100 kor-t
a szegény gyermekeknek, 100 kor-t pedig a szegény
özvegyeknek juttatott; a gyermek-otthon tagjai sorába
50 kor-val belépt. Az óvoda karácsonyjára pedig,
mint minden évben, ezúttal is 50 kor-t szavazott meg.
Végül *Arányi Dezső* titkár indítványára a tagokat
felkéri, hogy az egyletnek híveket toborozzanak.

* **Az oberurseli mótorgyár új b kitüntetésé.**
Az oberurseli mótorgyárban elkészült 3000-ik mótör
alkalmával annak vezérigazgatója *Blumenthal* úr, a
munkások által küldött hódolat-sürgönyre a császár-
és királytól a következő sürgönyt kapta: „Potsdam,
új palota. Ő Felsége a császár és király az ottani
mótorgyár 3000-ik mótóra elkészülte alkalmával egybe-
gyűlt mesterek és munkások hódolat-sürgönyét és
gyógyulási kívánatát átvette és eme hű érzelme kifeje-
zésért köszönetét nyilvánítja. Ő Felsége örvend ezen
jelentékeny sikeren, melyen a gyár mesterei és mun-
kásai hű és lelkiismeretes munkáik által közreműködtek.
Legfelsőbb parancsra: a titkoskabinettanácsos *Lucanus*.”

* **Kitört rajta a víziszony.** Egy sóvári özvegy-
asszonyt három év előtt megharapott egy veszett-macska
s mert nyomban a Pasteur-féle intézetbe szállították
s ott hosszabban gyógykezelték, ennélfogva bízni
lehetett abban, hogy megmentették. Nov. hó 24-ikén
azonban kitört rajta a víziszony s állapota azóta egyre
súlyosabb. A szegény nő tudatában van annak, hogy
milyen kínos véget vár reá s csak azon tépelődik,
hogy mi lesz négyéves sikestnéma kis leánykájával,
a kinek egyedüli támasza volt.

* **A Messmerte tea** a teakereskedésben
föltétlenül elsőrangúnak tartatik. Eddig felül nem mult
jósa és olcsósága következtében a legmagasabb s
legalsóbb körökben egyaránt kedvelté tették s egyik
család a másiknak ajánlja. Próbacsomagok 1 koronától
2 kor-ig kaphatók *Bein Simon* üzletében Eperjesen. v.

* **Atlanti óceán a Kassai-úton.** Tekintetes Szer-
kesztőség! Ne tessék talán azt gondolni, hogy az utak
tisztasága tekintetében nagyon el vagyok kényesztetve.
Ellenkezőleg. A ki Eperjesen lakik, az, ha hozzá volt
is szokva ahhoz, hogy túrófalat-tisztaságú gyalog- és
kocsijárókon sétáljon, csakhamar elszokik ettől és olyan
öspiszokkedvelő lesz, a milyenre még a legkövetlenebb
alföldi faluk utcái sem nyújtanak példát. De már hogy
Eperjes látványosságai között foglaljon helyet az Atlanti
óceán, szabadon elővezetve a Kassai-úton, ezt eddig
még *Kösch Árpád* sárosi Kalauza sem tudta. Pedig
ott csak benne van minden sárosi nevezetesség a tót-
raszlaviczai postahivataltól kezdve az obrucsnói vegye-
skereskedőig. De hát az, hogy valaki Eperjesen a nélkül,
hogy elmenne a Tanári-körnek ködfátyolképekkel kísért
előadásaira (tartják a megyeház nagytermében, decz.
5-ikétől kezdve, minden szombaton, belépő-díj az egész
szezonra két korona, bővebbet a titkárnál stb.), mégis
óceánt lásson, ez, remélem, „noch nie dagewesen”.
Méltóztassék tehát felismeri ezt a ritka látványosságot
annak, a ki még nem látta, mert 5—6 teli hónap, a
míg ez a szép produkció belépő-díj nélkül szemlélhető,
hamar elrepül s akkor Eperjes egy szenzációval szegé-
nyebb, a Sárosvármegyei Kalauz legújabb kiadása pedig
egy látványossági adattal soványabb lesz. Miután keres-
rűségünket így kiöntöttük, tisztelettel eszedünk az
állampártizeti hivatalhoz, vagy megyei, vagy városi
hatóságokhoz, mert valakihez csak tartozik a Kassai-út
jókárbán tartásának az ügye, hogy segítsen ezeken a
szánalmas állapotokon. Hisz tudjuk, hogy egy köve-
zetlen utat nem lehet oly karban tartani, mint egy
közvetett, de az mégis csak elszomorító, hogy míg
a legromyosabb falu is a vasúthoz vezető utcáját leg-
alább gondozza, addig Sárosvármegye székvárosában az
utas vagy a benszülött, a ki esős időben erre jár, a szó
szoros értelmében térdig járhat az undorító csatákban.
Hát csak van valami útkaparó vagy miféle ember, a
ki néha-napján kivált az átjáróknál, kissé leseperhetné
a több láb mély ocsmány, folyó sarat? Lehetetlen, hogy
egy szabad királyi város ily piszokra legyen kárhoza-
tatva, a milyen miatt még *Kajászó-Szent-Péter* is eiszé-
gyelné magát! A tekintetes szerkesztőség kész híve:

Többek nevében egy Kassai-úti lakos.

* **Szélhámos párocška.** Nov. 2—10-ikéig a Fekete-
sas szállóban lakott egy gyanús viselkedésű párocška.
A férfi vegyszerek és szeszgyári utazónak adta ki
magát s a bejelentő-lapra dr. *Schuhmacher Péter* győri
lakos és felesége néven jelentette be magát és kísérő-
nőjét. Miután a kávéházban is feltűnt a párocška maga-
viselete s mindenütt rebesgették, hogy a férfi kisebb-
nagyobb pénzüsségeket keres felvételre, a rendőrség
által igazolásra felhívatott. De ügylatszük ennek valami
súlyosabb következményeitől kellett tartaniok, mert
igazolás helyett itt hagyták a várost s a szobapinczér-
nek is elfelejtették kifizetni a lakásért járó 50 koronát.
Feljelentés folytán körözi a rendőrség.

* **Esküdtszéki tagok névsora.** (Folyt.) *Rendes tagok:*
Pályi Gyula, Propper Samu, Palsák Sándor, Palecskó
Viktor, Pálesch Árpád, Pápay János, Pollák Jakab,

Plaveczy István, Roskoványi Miklós, Rády Antal
Rosenfeld Ignác, Répászky János, Rámer József, dr.
Rosenberg Teofil, Ramasetter Károly, Ramasetter Lajos,
dr. Rosenberg Mór, Reichmann Tivadar, Saláta András,
Sitányi József, Sarudy Ede, Sitányi Lajos, Sváb
Ferencz, dr. Sonnenschein Simon, Schiller Vilmos,
Schwarz Ede, Schwarz Adolf, Schusztek Nándor,
Schwarz Ede, Schwarz Ármán, Schwarz József,
Szinyei Merse József, Szinyei Merse Béla, Szajbely
Albert, Szeghy Kálmán, Szemere Márton, Sziklai Hen-
rik, Szmoligovics Szilárd, dr. Szezhlo János, Szilvássy
Lajos, Szendrovits Samu, Schmilovits Lipót, Török
Kálmán, Tepliczy Tamás, Toperczer Albert, Thrór
Gyula, Thinschmidt Tivadar, Urbán Miklós, Úsz Antal,
br. Uszlár-Gleichen Ottó, Vaskó József, dr. Vas Antal,
Vernóczy Ferencz, Vogel Béla, Weszther Géza, Wenzel
István, Windt Mór, Willecz Jenő és gr. Wengerszky
Hugó. — Pótagok: Bodjászky János, Bezeghy Antal,
Balló Aurél, Beljak Bernát, Beér Ferencz, Csengey
Gusztáv, Clemens Traugoth János, Frenyó Lajos, Fekt
Ferencz, Gallé Gábor, Gerhard Béla, Gyulay István,
Harsághy Tivadar, Homa Gyula, Hirschmann Ferencz,
Holénia Gyula, Jaschik Ferencz, dr. Janicsek József,
Jakobei Dezső, Kottás Pál, Kösch Árpád, Kavalszky
Ágoston, Kubányi Béla, Kocsis András, Kapy Gyula,
Klauser Kálmán, ifj. Kovaliczky Sándor, Libay Miklós,
Mészáros Lajos, Mayer Endre, dr. Mikler Károly,
Perényi Vilmos, Pethe Ferencz, Peskó Ödön, Párkányi
Gyula, Raisz Győző, dr. Raffay Ferencz, dr. Repák
Jenő, dr. Rusznák Miklós, Rosenberg Bernát, Rosenthal
Mór, Scholz Vilmos, Spiegel Vilmos, Stern Lipót,
Schöpflin Géza, Slajchó Mihály, Szeman István, dr.
Szlávik Matyás, Szutórisz Frigyes, Teltsch Kornél,
Tuhrinszky Károly, Tragor József, dr. Wallentinyi Samu,
Weichhart Károly, Wick Béla, Zavatzky Szilárd, dr.
Zahler Dezső, Zathureczky György, Zamborszky József
és Zamborszky István.

* **Vörösmarty Album.** Kulturmissziót teljesít a
Pesti Napló, mikor minden esztendőben, díszes, inge-
nes ajándékokban közelebb hozza a nagyközönség
szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alko-
tásokat és azzal, hogy megösmerteti, egyúttal meg is
szereteti a művészetet. Ev év után gyönyörű művészi
ajándékokkal, ritka díszművekkel lepi meg karácsonyra
olvasóit a *Pesti Napló*, ez a szó legnemesebb értelmé-
ben független, szabadelvű és szókimondó lap és most
Vörösmarty-nak, a «Szózat» és a «Vén cigány» őszereji
költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait
(«Szózat», «Szép Ilonka», «Csongor és Tünde» és szá-
mos más) foglalja díszes albumba és adja karácsonyra
ajándékol. A *Vörösmarty-Album* a *Zichy Mihály-Album*
alakjában és nagyságában készül és e tartalmas dísz-
könyvet 20 nagy, több színben nyomott műmelléklet,
továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű
könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a *Pesti Napló*
minden állandó előfizetője és díjlanul megkapja mind-
ama előfizetője, aki egész éven át fél- vagy negyed-
évenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet
elő a *Pesti Naplóra*.

* **A «Wiener Mode»** 5-ik, decz. 1-jén megjelenő
füzete a legélénkebb évadot tárja elénk. A társas össze-
jövetelek gyakoribbak, buzgó foglalkoznak már a
karácsonyi előkészületekkel, sőt már a farsangról is
folyik a szó. Tapasztalt vezető itt a *Wiener Mode*,
képben és írásban foglalkozik a legújabb toalettakkal,
hölgyek és urak számára. Melléklete pedig a gyermek-
divat öltönyeit, fehérneműjét mutatja be s foglalkozik
a gyermekek nevelésével is. Ára negyedévenként 3 kor.
Előfizetéseket elfogadnak a könyvkereskedések és posta-
hivatalok, úgyszintén a kiadóhivatal; Wien, VI/2.,
Gumpendorferstrasse 87.

Felelős szerkesztő: *Dr. Mikler Károly.* Kiadótulajdonos: *Kösch Árpád.*

NYILTTÉR.

MERCUR váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz.

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegy-
zett papirokat és azokra, valamint minden egyéb

értékpapir- és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdéügyekben szakzerű felvilágosítással ingyen szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főeljárásítóhelye.

Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjszabás kívánatra bérmentve.

Rövid levélczím: **MERCUR, Budapest, FÜRDŐ-UTCA.**

Részvénytőke 1.000.000 korona.

A legkiválóbb tanárok és or-
vosoktól mint hathatós szer-

nál, úgymint

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úgyszintén 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc).

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajai-
nál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál
influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úgyszintén 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc).

operette ment

volt, melyen
darabot adták.
A boszorkány-

vezetéknevének *Gondá-ra*; valamint kiskorú *Klein Ilona*,
Erzsébet és Júlia fegyverneki illetőségű, eperjesi lako-
sok családi nevének *Kis-re* kért átváltoztatását a bel-
ügyminiszter megengedte.

* **Pót-érettségi vizsgálatok.** A m. kir. vallás- és
közoktatásügyi miniszter a decemberben az eperjesi
és a pozsonyi ág. ev. főgimnáziumban megtartandó pót-
érettségi vizsgálatokra kormányképviselőül dr. *Szlávik*
Matyás eperjesi theol. dékán-tanárt nevezte ki

mény.

mel közhírré teszi,
1902. évi C. XI. 316/4.
véd által képviselt
án alperes ellen 534
elrendelt kielégítési
és 2745 koronára
bírótság 1903. V. 1.,
etvén, annak a ko-
jég is, amennyiben
alperes boltjában és
atáridejéül 1903. évi
k délelőtti 9 órája
korok, halottaskocsi
Krapfenbauer & Co.
igérőnek készpénz-
is el fognak adni,
rezendő ingóságok
előző kielégítetés-
részükre a foglalás
végrehajtási jegyző-
téseiket az árverés
vagy pedig szóval

a bíróság tábláján
ttatik.

án.

Kálmán s. k.,
bírói végrehajtó.

ladásra:

ermek-

LÁRD

perjesen.

n

n

éka.

UM

al, Katona József
a könyvpiacon
kemény kötésben

OT

smarty-Albumot
aplóra

tséget vállalnak,
lesznek,
további három-
tséget vállalnak,
s beszolgáltatása

sz évi előfizetésre
avi előfizetés be-
arty-Albumot.

hály-Albumot az
egezett ajándékot
csak úgy kapják
ha jelen négy pont-
ek eleget tesznek.
Évre 28 kor.; fél-
ra 2 kor. 40 fillér.
ehet.

vatala.

URANOS-KÉK

ruhamosáshoz
a legjobb kékítőszert!

Törvényesen védve.

Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb rubakéítő.

Olcsó és felülmúlhatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. —
1 nagy üveg 160 kor. — 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGETÁRIETI GYÁRA BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

166—1903. végreh. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírós. végrehajtó ezennel közhírré teszi,
hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1901. évi 1816. sz. végzése
folytán dr. Kún Mihály ügyvéd által képviselt Gebauer Károly
felperes részére *Deckert Kilián* alperes ellen 376 kor. 60 fill.
tökekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
folytán alperestől felülfoglalt és 2182 koronára becsült ingo-
ságokra az eperjesi kir. járásbírótság 1903. V. 1., 139/4. számú
végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy
felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvé-
nyes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában és boltja
előtt, Eperjesen, leendő megtartása határidejéül 1903. évi
december hó 5-ik napjának d. e. 9 órája kitűztetik, a
mikor a bíróság lefoglalt bútork, halottaskocsi s egyéb
ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szük-
ség esetén becsíron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vétel-
árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot
tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöl-
tetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik,
hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt
kiküldöttéül írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el
ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján
történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1903. évi november hó 18-ikán.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

693—1903. vh. szám

Árverési hirdetemény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi
hogy a kassai kir. törvényszéknek 1903. évi 5731. számú vég-
zés folytán Bezsilá Samu ügyvéd által képviselt Kassai Nép-
bank felperes részére *Deckert Kilián* alperes ellen 300 kor.
tökekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
folytán alperestől felülfoglalt és 2344 koronára becsült ingo-
ságok az eperjesi kir. járásbírótság 1903. V. 1., 286/2. számú
végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy
felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvé-
nyes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában s boltja előtt
Eperjesen leendő megtartása határidejéül 1903. évi decem-
ber 11. napjának d. e. 9 órája kitűztetik a mikor a bíróság
lefoglalt bútork, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legföb-
bet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsíron
alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vétel-
árából a követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak,
hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöl-
tetett volna és ez a végrehajtási jegyző-
könyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alul-
írott kiküldöttéül írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüg-
gesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1903. évi november hó 24-ikén.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Czigelkai

Lajos- és István-forrás

kapható

== Holénia Béla ==

üzletében

Eperjesen.

3 szobás lakások kiadó

az újonnan épült

Szebeni-út 22.sz. házban.

Bövebbet

Engländer Adolfnál

Szebeni-út 7.

QUIRSFELD JÁNOS

gyermekjáték-, díszműárú-, fegyver- és hangszer-kereskedése

EPERJES

Fő-utca 58. szám.

*

Ablak- és ajtó-
légmentesítők
által fát takarítunk
s betegséget gáto-
lunk meg.

*

Karácsonyi *
megrendelések
idejekorán kéretnek.

Babák 40 fillértől feljebb.

Babafejek nagy választékban.

Baba-javítás olcsó árban.

Baba-parókák valódi hajból.

Baba-czipők különféle nagyságban.

Baba-harisnyák legújabb divat szerint.

Baba-kalapok.

Baba-napernyők stb.

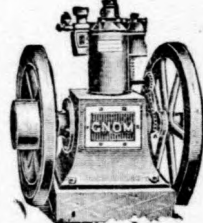
Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

„GNOM“ benzin-motor

és „GNOM“ szívó-gázmotor.

Szilárdan álló motor,
3000-nél több üzemben.

Okleveles gépész felesleges.

Óra- és lóerőnként ca 3 fillér.

Könnyen kezelhető.

Villanyos gyújtással.

Olcsóbb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Magyar levelezés.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett.

Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: BÉCS, VII., Lindengasse 33.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerárakban.

Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított

BÁMULATOS OLCSÓ ÉS VALÓ.

= 8 napra próbára! =

Előnyös ároni gyűjtemény
12 tárgy pontosan a kép szerint
csak 2 forint 95 krajczár.

1 nikel rem. zsebóra, jól jár, 3 évi garancia, 1 valódi
goldin- vagy nikel páncél-lánc, 1 függő, 3 gyűrű színes
kövekkel, 2 nyakkendő-tű, 2 fülbevaló, 1 broche, az ösz-
szes tárgyak legszebb amerikai arany-duublé kivitelben
és egy tok az óra részére. Továbbá ajánlunk:
3024. szám 1 goldin szolgálati óra frt 2 90
3074. „ 1 jól járó keltő óra „ 1 30
3096. „ 1 valódi ezüst páncél-lánc „ 1 20
1 valódi ezüst aranyozott vagy oxydált broche, függő vagy
nyakkendő-tű a pápa képével photo-emailban frt 1 75.
Szátküldés készpénz vagy utánvét ellen. Kicsérelés meg-
engedve vagy pénzvisszatérítés.

Kapellner és Holzer

a cs. és kir. államhivatalnokok szállítói

KRAKAU, Dietelgasse 68/V., Ausztria.

Képes árlap ingyen és bérmentve. • Ügynökök kerestetnek!

Amerika.

Abfahrt von Havre jeden Samstag.

Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeich-
nete Verpflegung incl. Wein und Liqueur. Nähere
Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

WIEN, IV., Weyringergasse Nr. 8.

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Mode-
bildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungs-
beilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderstube“

Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert
die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach
Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familien-
angehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz
der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für
tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilette-
stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der
Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung
des Abonnementsbetrages entgegen.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLCSUKORKÁT.

2740 közjegyzőleg hitelesített bizonyít-
vány tanúskodik, hogy biztos siker
érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyál-
kásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFER

csukrászdájában EPERJESÉN.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, amely már több
mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynél, csúszás és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“
védjeggyel és a „Richter“ czéjjeggyel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerertáiban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Ujdonságok karácsonyi ajándékokban

Cattarino Sándornál

Eperjes, Főutca 78.

Delice

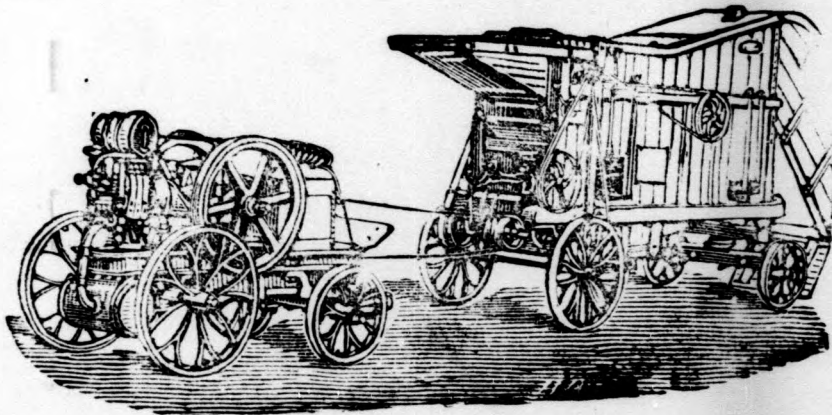
Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

„MAYER“ GÉPGYÁR vas- és fémöntőde részv.-társ.
Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.
Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kütűő szerkezetű Benzin-motorokat 2-50 lóerőig
Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem
gépész - szükségleten.

Tűzveszély kizárva.

Malomépítéset: Új hengerrészek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomasú borsajtó.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Schicht-szappan

„szarvas“

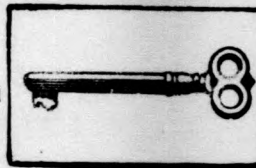
vagy

„kule“

jeggyel

legjobb, legkládósabb s ennélfogva
legolcsóbb scappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!